

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Megyedévre	120 K
Egy órára	40 K

Egyes szám ára 2 korona

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL

Obiliteva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDENNAF, HÉTFŐ ÉS ÖNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1921.

L. évfolyam, 39. szám.

Szerda, február 23.

Az alkotmány-bizottság ülése.

Beograd, febr. 21.

Az alkotmányozó-bizottság mai ülését dr. Nincsićs Momcsillo elnök reggel 9 órakor nyitotta meg. A mai részletes vitában a bizottság elfogadta a Pasity-féle alkotmánytervezet

5. §-át, amely a személyes szabadság biztosításáról rendelkezik. A

6. §-át, amely arról rendelkezik, hogy nem illetékes bíróság nem ítélt el jogérvényesen senki ügyében és nem ítélt el senkit. A

7. §-áról rendelkezik, hogy kellő védelem nélkül senkinek az ügye nem tárgyalható. A

8. §-a megszabja, hogy a büntetések csakis a létező törvények alapján szabhatók meg. A

9. §-a halálbüntetést politikai bűnösökre nézve eltörli. Kivételt képeznek ez alól azok, akik az uralkodó vagy az uralkodó család tagjai ellen merényletet követnek el, továbbá akiket politikai bűnökön kívül egyéb bűncselekményekben marasztalnak el. A

10. §- szerint semmilyen állampolgárt nem lehet az állam területéről kiutasítani vagy az állam területén toloncoltatni.

11. §- a magánlakások sértetlenségét garantálja. E szerint nappal a rendőrhatalom közegei csupán bírósági határozat alapján, éjjel pedig két polgár vagy egy hatóság személy jelenlétében mehetnek be valamilyen magánlakásba.

Az alkotmány-bizottság ülését holnap délelőtt 9 órakor folytatják.

A porosz választások eredménye.

Berlin, febr. 21.

A porosz országgyűlési választások eredménye tegnap éjjel önkéntes óráig a következő: A német nemzeti pártiak kaptak 108696 szavazatot, a német néppárt 86979, a centrum 22830, a többségi szociálisták 138240, a demokraták 41941, a független szociálisták 126900, a kommunisták 71624, a gazdasági-párt pedig 27307 szavazatot.

A volt népbiztos és az ügyvédi kamara.

Budapest, febr. 21.

Dr. Landler Jenő ügyvédet, volt népbiztost a budapesti ügyvédi kamara fegyelmi választmányára megfosztotta ügyvédi állásától.

Megkezdik az olasz-jugoszláv határ megállapítását.

Beograd, febr. 21.

Antoniević római szerb követ ma Beogradba érkezett az olasz kormány által ratifikált rapalloi egyezmény ügyében. Még e hét folyamán Ljubljánba érkeznek egy olasz és szerb delegátusok-

ból álló vegyes bizottság, amelynek feladata lesz a két állam közötti határ pontos megállapítása. A határmegállapítási munkát a bizottság Fiume környékén fogja megkezdni.

Gadó István lesz a Tiszapör főtárgyalási elnöke.

Torontól tudósítójának tájékoztatása.

Budapest, febr. 21.

A Tisza-gyilkosság bűnpereiben az iratok dr. Gadó Istvánhoz, a beeskereki törvényszék volt elnökehez kerültek, aki a nagy bűnpör főtárgyalási elnöke lesz. Friedrich István személyétől eltekintve, a bűnpörnek tizenegy vádlottja van, akik közül Csernyák, Horváth Szanovics és Pogány József, akik szökésben vannak, Dobó István pedig meghalt. A főtárgyaláson szereplő vádlottak: Friedrich István, Kéri Pál, Fényes László, Gerner Marcell, Vágó Wilhelm Jenő, Lengyel László. Sztanykovszky Tibor, akit a katonai bíróság halálra ítélt, szintén vádlott volna, azonban illetékességi kérdése még nincsen eldöntve.

Az osztrák-magyar tárgyalások.

Wien, febr. 21.

Hivatalos helyről jelentik, hogy a Nyugatmagyarországra vonatkozó részletes tárgyalások február 24-én kezdődnek meg Wienben. A tárgyalásokon magyar részről Csaky Imre gróf volt külügyminiszter és Heder-vary Sándor gróf követségi tanácsos vesznek részt.

Az orosz szovjet aláaknázza egész Európát.

Páris, febr. 22.

A házkutatásokból, melyeket az itteni szélsőséges szociálistáknál tartottak, kiderült, hogy Moszkvából utasítást küldtek a párisi, brüsszeli, amsterdami olaszországi és német kommunista központoknak, hogy egyszerre indítsanak lehetőleg minél kiterjedtebb mozgalmat a szovjet eszme érdekében. A vizsgálatot még nem fejezték be. Hir szerint további leartóztatások várhatók.

A német császárné halála.

A német kormány csak éjjel engedte eltemetni.

Augusztia Viktória német császárné, Vilmos ex-császár neje Doornban meghalt. Az elhunyt leánya volt Frigyes schleswig-holstein-sonderburg-augustenburgi hercegnek és hohenzollern-langenburgi Adelheid hercegnőnek. 1858 október 22-én született Dolzigban. 1881 február 27-én vette őt nőül Vilmos, ki akkoriban még csak porosz királyi herceg volt. A császárné holtteste egyelőre még Doornban van. Vilmos érdeklődött a német kormánytól, mi a véleménye arról, hogy feleségének holttestét német földre szállíthatja-e és Potsdamban temetheti-e el? A kormány kijelentette, hogy ez ellen nincs kifogása, de a monarkista tüntetések elkerülése végett ajánlatosnak tartja, hogy a koporsót éjszaka szállítsák Potsdamba és a temetést a kora hajnali órákban tartsák meg. A német kormány ezen eljárását Agost Vilmos porosz herceg gyálázatosnak nevezi. Egyelőre még nem tudni, hogy fog végződni ez az ügy.

Gaal Gaszton lesz a magyar belügyminiszter.

Budapest, febr. 21.

A kormányzó Ferdinándy belügyminiszter lemondását elfogadta. A belügyminiszteri tárcára komoly jelöltként emlegetik Gaal Gasztont. Teleki miniszterelnök a tárcá betöltésére vonatkozó javaslatát kedden teszi meg a kormányzóknak.

A kereskedelmi miniszter párisi utja.

Beograd, febr. 21.

Dr. Kukovec kereskedelmi miniszter, aki a londoni konferenciára elutazott, Londonból Parisba fog menni, ahol felkeresi a francia kereskedelmi minisztert, akivel fontos közgazdasági és kereskedelmi kérdésekben fog tárgyalni.

Pasity tárgyalásai az agrár-párttal.

Beograd, febr. 21.

Pasity miniszterelnök folytatta tárgyalásait az agrár-klub delegáltjaival. A tárgyalásokon megvitatták az agrár-párt által felállított husz követelés 7-15 pontját. Végleges megállapodás jött létre a teljes vállásszabadság, a katonai szolgálati idő leszállításának és a kötelező és ingyenes népoktatás ügyének kérdésében. Az ingyenes orvosi kezelés és ingyenes gyógyszerellátás ügyében elvi megegyezés jött létre. A tárgyalások a párttal még folynak.

Az olasz-jugoszláv kereskedelmi tárgyalások.

Beograd, febr. 21.

Az olasz jugoszláv kereskedelmi egyezmény tárgyalásai e hét folyamán fognak Beogradban megkezdődni. Az olasz kormány delegáltjai e célból már Beogradba érkeztek.

A közlemezési miniszterium liquidálása.

Beograd, febr. 21.

A minisztertanács tegnapi ülésén végleg döntöttek a közlemezési miniszterium felosztása ügyében. A felosztás alá kerülő miniszterium ügyeit a földművelésügyi miniszterium fogja átvenni. A miniszterium tisztviselőinek egy részét nyugdíjazni fogják, másik részét végleg elbocsátják.

Nincs szebb a demokratikus vélemény-szabadságnál.

Wien, febr. 21.

Az orosz kormány egész Szovjetország területére kihirdette az ostromállapotot. Petrograd, Nisnijnovgorod és Perm kormányzóságokban pedig a státériumot. Az Izvesztia írja, hogy Szovjetországban 249 ellenforradalmi szervezetet lepleztek le és 147 lázadási kísérletet nyomtak el. Ezidő alatt 4305 embert kivégeztek és 28940 embert bebörtönöztek.

HIREK

Oh drága fény

te vagy az egyedüli, mely elsárgult, elhalványodott világító sávodat a mi utcánkban a piszkos földre veted. Te drága utcasarki villanylámpácska, te vagy az egyetlen, aki annak a ménkü hosszú utcasornak, annak a sok embernek, akiket azzal vert meg a humoros sors, hogy ily rossz időben kell a sokszorosan megdrágult levegőt szivnia, az utcai világítást szolgáltatod. Mily büszke is vagyok Reád, hogy világítasz, hogy ép az én utcám sarkán posztolsz, hogy ott kelsz esténként életre és ott pislogsz tizenegyig, amikor kialzol. Boldog is vagyok, de kárörvendő is. Hisz vannak utcák, ahol 1 kilométer távolságban kettő, sőt isten és a próféta kegyelméből három olyan kis fénytelen vacokcság ég, amit humoros emberek villanynak keresztelnek. Miért e hallatlan fényűzés, amikor legalább is öt utca lakója megél utcai lámpás nélkül. Még köszönet is van benne. Legalább is tiz tolvaj mond köszönetet ezért az igazán kedves figyelmességért. Mily jó, hogy a mi utcánkban másképp áll a dolog. Mily aranyos az, este, éjjel azzal a tudattal hazamenni, nem kell befutladnom a járda mellett terpeszkedő sártócsába, nem kell neki mennem fünek-fának, mert ott trónol büszkén sápadt arcával a villanylámpa.

Azt hiszem nemsokára bekövetkezik az a kedves idő, amikor az emberek lámpával fognak az utcákon közlekedni s bizonyára lesz egy olyan kedélyes bácsika, aki arra a kérdésre, mit keres, azt feleli: „villanylámpát keresek“.

Kel.

A közigazgatási bizottság ülése. A közigazgatási bizottság tegnap délelőtt 11 órakor dr. Bogdanov Jóca elnöke mellett ülést tartott. Az ülés, amelyen folyóügyeket tárgyaltak, déli 12 órakor ért véget.

Katonai jelentkezés. A városi katonai ügyosztály hirdelményt adott ki, melyben felhívja mindazokat, akik 1901-ben születtek, nemzetiségre, vallásra vagy állampolgárságra való tekintet nélkül folyó hó 24., 25. és 26-ikán délelőtt 8-12 óráig a városi főjegyzői hivatalban jelentkezzenek. Betegség vagy távollét esetén a felhívottaknak helyettesítésről gondoskodni kell. A jelentkezők vigyék magukkal esetleges okmányaikat és adókönyveiket. Aki a jelentkezést elmulasztja, szigorúan megbüntetik.

Súlyos baleset a szécsányi vasutállomáson. Vasárnap délelőtt súlyos baleset történt a szécsányi vasutállomáson. Berar

Vérengző kommunista képviselő

Banjaluka, febr. 21.

A parlamenti közbotrányt okozó szerepléséről már ismert Lasztrics kommunista képviselő, aki a parlament legutolsó ülésén Brkity szociáldemokrata képviselőt tetteg inzulálta, tegnap este véres kimeneteli incidens előidézője volt. Lasztrics tegnap este egy banjalukai korcsmban mulatott és már kaptos

fejével összeszóllalkozott egy munkással, akire veszekedés közben kétszer rálőtt, majd harmadszor is lőtt és egy másik munkást súlyosan megsebesített. Lasztrics ezután meg akart szökni, de a többi jelenlévő munkások utána eredtek és elverték. Lasztrics közben súlyos sebeket szenvedett, amelyekkel beszállították a kórházba.

Tűzifecskendővel szétzavart vallási gyűlés

— A „Torontal“ beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Ljubljana, febr. 21.

Szombat este 8 órakor a ljubljana Helyi Othon-ban népgyűlést hívott egybe Milosevity lelkész, aki a népegyházi akart előadást tartani. A terem már az előadás megkezdése előtt megtelt klerikális érzelmű nőekkel, akik mindenáron meg akarták akadályozni a népgyűlést. Milosevity beszéde óriási

botrányba fulladt. A tüntető asszonyok pokoli lármát csaptak, majd verekedést inscenáltak a Milosevity pártiakkal. A kivonult rendőrség nem tudta a küzdőket egymástól elválasztani és így tűzoltóságot vezényeltek ki, amely a tűzifecskendőket hozta működésbe és így hűtötte le a tüzeskedő vallási szónokok hevét.

Tőzsde.

Beograd, febr. 21.

Beogradi tőzsde. Valuták: Francia frank 265.25, svájci frank 595.—, dollár 96.67, lira 134.—, lei 48.75, léva 45.—, cseh korona 45.50, osztrák korona 5.80, márka 60.75. Devizák: Páris 268, London 145.50, Milano 135.20, Prága 46.10, Wien 5.30, Berlin 61.

György 27 éves vasutas torontál-szécsányi lakos a vasutállomáson egy mozdonyt szerelt. A szerelési munka alatt közvetlenül a mozdony mellett álló állványról nirtelen egy súlyos vasdorong esett le és rázuhant a szerencsétlen vasutas fejére és azt szétzúzta. A rendkívül súlyosan sérült vasutast a délutáni vonatral behozták Veliki Becskerekre, ahol a közkórházba szállították. Felépüléséhez kevés a remény.

Letartóztatott sikkasztó. A veliki becskereki kir. ügyészség rendeletére tegnap előzetes letartóztatásba helyezték Ilic Branko szerbittebei kereskedőt sikkasztás gyanúja miatt.

Caruso meghalt. Newyorkból érkezik a hír, hogy Caruso Enrico, a híres olasz tenorista ott meghalt. Caruso Nápolyban született 1873-ban, nagyszerű hangja volt és óriási összegeket keresett. Palotája, ékszerai voltak fejedelmien élt. Hosszabb idő óta betegeskedett, meg is operálták, de az orvosok nem segíthettek már rajta.

A verseci vonósnégyes V hangversenye, melyet vasárnap este tartottak meg, kimondott kamarazene-számokból állott. Műsoron volt és különösen ki kell emelnünk Beethoven vonósnégyes F-dur op. 18. és Mozart B-dur zongorahármasát. Majd Müller Herta és Walke Gizi énekeltek két bájos duettet Brahms-tól és Mozarttól, Renger Frigyes karmester kiváló zongorakíséretével. A hangverseny zongoraszólistája Rütter János volt, aki három Grieg darabot játszott és Tausz Ferenc, aki Bach, Goldmark, Viertemps hegedűszólót adott elő, Tausz Rózi zongorakísérete mellett. A vonósnégyes működését a legnagyobb szeretettel és lelkesedéssel karolta föl a közönség, úgy hogy Versecz ma a klasszikus zene művelése és élvezése terén kiváltságos helyzetet élvez a Bánságban. Ugy értesülünk, hogy a Tausz-Thor vonósnégyes legközelebb tournera megy és nálunk is rendez egy hangversenyt.

Porcellángyűjtő népbiztos.

Budapesti tudósítónk jelegeti: Szabados Sándor, aki a budapesti kommunista uralom alatt népbiztos volt, mint szenvedélyes porcellángyűjtő a diktatura alatt milliókat érő porcellánt, szentségtartókat, szobrokat relikviariumokat harácsolts össze. Alopott tárgyakat Szabados, Frankl Manó gyáros lakásán rejtette el. A rendőrség a megindított vizsgálat nyomán lefoglalta a tárgyakat és megindította a tolvábi eljárást. A bűnös Szabados Sándornak a tegnapi nap folyamán letartóztatták a nővérét és sógorát Schmiedt Adolfot is,

akik Szabadosnak egy a szovjet kormányhoz intézett levelében akarták kicsempészni az országából.

Tűzoltóbál Kikindán. Az önkéntes tűzoltó-egyesület szombaton tartotta meg bálját, ezuttal kitűnően összeválogatott műsor keretében. A nyitány a „Gosrlé“ színpen fegyelmzett énekkarának egy nótája volt. Érdekes telefonbeszélgetést folytatott le Klein Bözse, ki férjét, Bukur Dusánt ügyes cselegetéssel kijátszotta. Kiemelkedő száma volt az estnek Tötösy Mariska klasszikus éneke elbájolóan szép, művészileg képzett hangjával mindenkit bámulatba ejtett, ugyszintén Schmidt Eszti zongoratanárnő kísérete is. Humoros jelenetben Brummer Árpád, a kikindai komikus páratlanul ügyes volt. Kines, most mint szereplő a kedves volt. A rendezés nehézmunkájáért Moldt Ferenc páranosnokot és társait illeti az elismerés. (W.)

Letartóztatott politikai kalandor. Wienből jelentik, hogy a rendőrség letartóztatta Trebitsch Lincoln budapesti származású kalandort, aki álnéven tartózkodott ott. Letartóztatása hazaárulás és csalás miatt történt. Trebitsch többkormányokományaikat ajánlott föl, amelyek egy állítólagos középeurópai ellenforradalmi összeesküvés létezését bizonyították volna be. A vizsgálat bebizonyította, hogy ezek az okmányok hamisak.

Felhívás. Az izr. hitközség előjárósága ismételtén felhívja különösen vidéki tagjait, jelentsék be pászkai igényüket minél előbb a hitközségi titkári hivatalban. Együttal kéri azon tagokat, kik már előjegyeztek pászkára, hogy annak árát az irodában lefizetni sziveskedjenek.

A dohányzó nők és az anyaság.

A zágrábi Jutarnji List írja: Egy francia orvos, ki igazgatója Páris egyik leghíresebb női szanatóriumának, azt írja, hogy hosszú orvosi prakszisában arra a felfedezésre jutott, miszerint azok a nők, akik tulsokat dohányoznak, meddők maradnak. Ugyanarra a következtetésre jutott egy német nőorvos is.

Ellopták Párisban az amerikai szeretetadományokat. Párisból jelentik, hogy az amerikai szeretetadományokat elosztó párisi hivatalban óriási visszaéléseknek jöttek nyomára. A szeretetadományokból hét millió dollár értékű készletet el-sikkasztottak. Az ügyet a kamarában és sógorát Schmiedt Adolfot is,

„VOGTA“ Rt. nagy külföldi áruküldeménye
VEGIKI BECSKEREK Telefon 137. utban van.

Lesz a fokozat ber h... és jogi miáltal komplik halandó jelenleg ezen leg zések a Milán p... tésében b élye g fali n... elsöran... kiállítás... jogkeres... az ügyvé... pénzinté... a keres... ezen má... egy a... valamint... felmerü... illeteke... mint a... zalkos... avagy m... ára 20... zónél: I... pénzügyi... Pleitz Fer...

Minden... Keresked... irka, közé... jegyzet... szükség... részvény... üzleti... oheque és... szésszerin... vitelben... Gyógysz... féle dobo... bonakere... ságu mint... Bazár... képesköny... sári áru... és dalos... képeslevel... leteiket... Zupani... hetik be...

Nines... hány val... lát! Ezek... Valódi... üvegeje 2... porto kü... Felher V... Centrál... Fejtáji... Szaggat... valódi El... baj! 6 dup... lis üvg... gvasztás... Elsa-mig... korona...

Ham

A Torontal

Bécsb... gyel korn... zást ind... pénzhamis... rült, hogy... tünően ha... ványok ol... még a ba... félrevezet... egy része... hogy- Aus... Bécsből s... zonyos, h... papirasa... ki.

Szegény... hanem die... gyel márk... illetve ha... többbe kerü... rvel márk...

Friedrich szabadlábba marad.

Budapest, február 21.

A büntető törvényszék vádpancse tegnap döntött Friedrich István előzetes letartóztatása ügyében. A vádpancse úgy határozott, minthogy Friedrich István eddig is teljesítette kötelességeit és a kihallgatásokra, idézésekre pontosan megjelent, szökéséről tartani nem kell és így a vádpancse nem lát oly okot fenforogni, melynek alapján Friedrich Istvánt előzetes letartóztatásba helyezték.

Hegedüs Loránt beterjesztette törvény- javaslatait.

— A „Torontai” tudósítójának távirata. —

Budapest, febr. 21.

A nemzetgyűlés szombati ülésén Rakovszky István elnökölt. Az elnöki bejelentések során megemlítette, hogy a legfőbb állami számvevőszék elnöki állásának betöltésére előterjesztést tett. A Ház úgy határozott, hogy a törvény szerint előírt hármajelölést a február 26-án tartandó ülés napirendjére kitűzi. Ezután megválasztották a bizottságokat. Utána pedig Hegedüs pénzügyminiszter hét új törvényjavaslatot terjesztett elő hosszabb beszéd kíséretében.

— Bemutatkozásom alkalmával tartott exozémban jeleztem, — mondotta a pénzügyminiszter — hogy tizenkét törvényjavaslatot szándékozom benyújtani. Ezek közül négyet még hivatali elődöm készítette s most azokat az általam szerkesztett hét új javaslattal együtt beterjeszttem a Ház asztalára. Az államadósságról szóló törvényjavaslattal még nem készültem el. Most a következő javaslatokat nyújtom be: a vagyoni váltáságról, a vadászati engedélyekről, a bortermelési adóról, a fegyveradóról, a gyűjtősz-

adóról és az országos pénzügyi tanácsról szóló törvényjavaslatokat. Ezekhez csatlakozik egy kis jelentés a kiviteli engedélyekről. Benyújtom végül a hadiváltáságról szóló törvényjavaslatot. Ettől az adótól körülbelül évi 250—300 millió bevétel várható. Ezt a pénzt a kormány a rokkantak javára fogja fordítani. Még két javaslatot terjesztett elő. Az egyik a magyar államadósságról szól, a másik a pénz kicserélésére vonatkozik. Ezeket a törvényjavaslatokat nevezhetem az én programom tavaszi szántásának. Legközelebb sor kerül a szivarpapír megadóztatására, továbbá a sörtermelésről és a vagyoni váltáságról szóló törvényjavaslatok második része. A harmadik csoporthoz tartozó javaslataim összesen terjesztetem elő. Ugyancsak össze tervezem a gyermekszám szerinti adómentességről szóló javaslatomat. A tél folyamán pedig a pénzérték normális megalkotására irányuló javaslataim kerülnek napirendre.

Beszéde végén Hegedüs hangzott, hogy főcélja, hogy az országot kiragadja a dragság karmaiból. A Ház zajos tapsal és élénk helyesléssel fogadta a pénzügyminiszter beszédét.

Az üstökös találkozása a földdel.

Megirtuk, hogy a greenwichi csillagvizsgáló-tűtész megállapította, hogy a föld ez év július huszadikán össze fog ütközni egy üstökösrel. Egy fizikus, ki a csillagászati irodalom terén kiváló nevet vívott ki magának, erről a találkozásról a következőket mondja el:

Nem lehet megállapítani, melyik üstökös fog összeütközni a földdel. A Halley-üstökös ez előtt tíz évvel haladt át a föld légkörén és csak ötvenöt év múlva tér vissza. A többi hasonló égitest pályája sem olyan, hogy ebben az évben a földdel találkozná parabolikus utazásában. Ami az összeütközést illeti, tulajdonképpen erről nem is lehet ily értelemben beszélni. Egyszerű találkozás lesz, ami abban áll, hogy az üstökös vékony légműanyagból alkotott csövája érinti a föld egy bizonyos pontját. Ez a találkozás észrevétlenül fog megtörténni.

Akkor sem történne nagyobb baj, ha maga az üstökös magva szaladna be a földbe. Legfeljebb egy kis helyi földrengés jelentené, hogy az égitestek ránkérdeje megtörtént, de ez volna aztán minden. Az üstökösök tehát a föld számára nem jelentenek semmiféle veszedelemet.

Azok, kik már előre apokaliptikus látományokban szenvednek, megnyugodhatnak. Katasztrófa csak akkor következne be, ha a föld egy hasonló bolygóval találkozna pályáján. A két égitest az óriási összeroppanásból származó melegtől teljesen elégné és apró darabokban hullana a napba. Ettől azonban nem kell félni. A világegyetem egyensúlya biztos alapon nyugszik, nem pedig ingadozó politikusok vállán.

Grátz Gusztáv lesz a nemzeti kisebbségek minisztere.

Budapest, febr. 21.

A nemzeti kisebbségek miniszteriumának vezetését Teleki miniszterelnök a napokban fogja átadni Grátz Gusztáv külügyminiszternek.

Magyarország spórol.

Budapest, febr. 21.

Hegedüs pénzügyminiszter határozott kívánságára a miniszteriumok statusait megfelelően redukálni fogják, minthogy az ország a legnagyobb takarekosságra van utalva.

A németek reális ellenjavaslatokat tesznek.

Simons német külügyminiszter beszéde

Stuttgart, febr. 21.

Simons birodalmi miniszter beszédet mondott a politikai helyzetéről. Kifejtette, hogy a párisi határozatok közelebbi tanulmányozása csak megerősíti azt az ítéletét, amelyet a birodalmi gyűlésen tett nyilatkozatában leszögegetett. Feltűnő, hogy sem Lloyd George, sem Briand, sem Sforza gróf azóta mondott beszédeikben nem kísérelték meg hogy kimutassák, hogy Németország hogyan képes a hatmilliárd arany-márkányi óriási évi részlet kifizetésére?

Nem iparkodtak pénzügyi és gazdasági technikai alapon megindokolni a németek szolgáltatását, hanem csak arra szorítottak, hogy fantasztikus számokat mondjanak a német export várható nagyságáról. A 12 százalékos kiviteli illetékre vonatkozóan a legkülönbözőbb helyről egymással részben teljes ellentétben álló nyilatkozatok hangzottak el. Ez az illeték nem egveztethető össze sem a német gazdaság érdekeivel, sem pedig általában az európai forgalom érdekeivel. Az eddigi vita világosan mutatja, hogy a szerződésnek a jövőre vonatkozó határozmányai nem oldották meg az európai közgazdaság talpraállításának óriási feladatát; ezért kellett azok helyébe új határozmányokat beiktatni. Minthogy a feladat főterve a németek vállára hárul, szükség van arra, hogy megnyerjék Németország önkéntes hozzájárulását. A német ellenjavaslatokból ki fog derülni, hogy Németország komolyan veszi azt a kötelességet, hogy a háborús károk jóvátételére teljesíthetőségének a határáig megfizetett erővel dolgozzon. Ezek a javaslatok nem fognak fantasztikus számokkal dogozni, ellenben gyakorlatilag keresztülvihetők lesznek. Ha előbb a brüsszeli programot valószínűleg lehetséges lenne a Seydoux-féle javaslatok alapján a német szolgáltatások ideiglenes szabályozását keresztülvinni. Ma ez kizárt dolog, mert a német nép mindenféle provizórium mögött ott látja fennegetni az aranymilliárdok óriási számaránát kísértetét. A német törvényhozó testületnek el kell fogadnia minden megállapodást, amelyet Londonban sikerül meghozni. A párisi értekezlet egyenlegében aktív tétel az ellenfélnek az a nézetváltozása, hogy a versaillesi mű módosításra szorul. Amikor Amerika ugyanis mint hitelező és ugyanis mint nyersanyagszállító, a jóvátétel kérdésében joggal számíthat döntő szerepre, akkor feltűnő, hogy a londoni értekezletet olyan időpontra tűzték ki, amikor az amerikai kormány még nem vehet részt a vitában. A jóvátétel és az újjáépítés kérdésének szabályozására hátrányosan hat az is, hogy a keleten a helyzet még nincs tisztázva. E téren áll különösen az az irányzat, hogy a német kereskedelmet kizárják. A jóvátétel kérdése nem fogják fel eléggé nagyvonalúan. A büntetés és a verseny gondolata helyébe a segítség és a solidaritás gondolatának kell lépnie.

Leszállították a százelekes és fokozatos illetékeket múlt év december hó 1-ével, az állandó bélyeg- és jogilletékeket pedig felemeltek, miáltal a bélyegtörvény annyira komplikáltá vált, hogy alig van halandó, aki ezen labirintusban jelenleg eligazodni képes volna. Ezen legújabb törvényes rendelkezések alapján dr. Vlajkovity Milán pénzügyi főtanácsos szerkesztésében most hagyta el a sajtót a bélyeg- és jogilletékek fali nagy lexikona, mely elsőrangú papiroson, igen szép kiállításban jelent meg, felhívjuk a jogkereső közönség, de különösen az ügyvédek, bírák, kir. közjegyzők, pénzügyesek és vállalatok, valamint a kereskedők és iparosok figyelmét ezen műre, mely magában foglalja egy a peres, mint a perenkívüli, valamint a közigazgatási eljárásban felmerülő összes bélyeg- és jogilletékeket, tehát egy az állandó, mint a fokozatos, valamint a százelekes illetékeket is. Kapható szerb, avagy magyar nyelven. Egyes száma ára 20 dinár. Megrendelhető a szerzőnél: Dr. Vlajkovity Milán pénzügyi főtanácsosnál Vrsac és Pleitiz Fer Pálkiadónál Vel. Beeskerek

Mindenkinek fontos, tehát olvassa! Kereskedők, iskolák: elemi iskolai irka, középiskolai gyakorlati, szótár, jegyzet, rajz- és hangjegyzet szükségleteiket; Bankok, intézetek, részvénytársaságok: mindennemű üzleti könyveiket, folyószámla, cheque és betétkönyvecskéiket, tévészerrinti szöveggel, betűvel, kivitelben, formában és nagyságban; Gyógyszeresek, drogériák: bármiféle dobozkat, skatulyákat; Gabonakereskedők cégek: minden nagyságu minta érték nélküli zacskókat; Bazár- és játékküldetők: mesés- és képeskönyveket, képeslapokat; Városi árúosok és házalók: pedig tréfás- és daloskönyvecske, álmoskönyv, képeslevelezőlap és egyéb szükségleteiket Lustig Oszkar cégnel O. újk. L. Zupanijska ulica 36. sz. szerezhetik be a legelőnyösebben.

Nincs rendben a gyomra? Néhány valódi Feller-féle Elsapilulát! Ezek jók! 6 doboz 18 korona. Valódi svéd tinktura, nagyüvegje 20 korona. Csomagolás és porto külön, de legolcsóbban. Feller V. Jenő, Stubica donja, Centrál 202. sz. Horvátország.

Fejfájás kirozza? Fogfájás? Szaggatás? Egy kis Feller-féle valódi Elsapilulát és megszűnt a baj! 6 dupla vagy 2 nagy speciális üveg 42 korona. Állami fogvászási adó külön. Feller-féle Elsapilulát, katonája 12 korona.

Hamisítják a lengyel márkát.

A Torontai tudósítójának telefonjelentése

Bécsből jelentik, hogy a lengyel kormány széleskörű nyomozást indított egy nagyméretű pénzhamisítás ügyében. Kiderült, hogy a lengyel márkát kitűnően hamisítják és a hamisítványok olyan tökéletesek, hogy még a bankok hivatalnokait is félrevezetik. A hamis bankjegyek egy részéről megállapították, hogy Ausztriából, valószínűleg Bécsből származnak. Annyi bizonyos, hogy a hamisítványok papírosa osztrák gyárból került ki.

Szegény Lengyelország, alighanem dicsekszik! Hiszen a lengyel márkát nyomdai előállítás, illetve hamisítási költsége ma többre kerül, mint amennyit a lengyel márká ér!

Értesítés!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy **Stari Bacsén** (Óbecse) egy modernül berendezett

bronz- és fémárugyár

létesült „Bácsmezei első vas- és fémipartelep” címmel.

Ajánl már is dusan felszerelt raktárából mindennemű **bronz-, fém- és sárgaréz-öntvényeket**, épület- és diszbutorvasalásokat, kilincseket, függöny-, szőnyeg- és védőrudakat, kirakat állványokat, csillárokat, rézmozsarakat, lószerszám veretéseket, a legmodernebb kivitelben.

Aranyozást, ezüstözést, nikkelezést, galvanizálást, vas- és fémesítést, bronz-, fém- és vasárak tömeggyártását vállaljuk.

Mindennemű iparművészeti cikket, fémipari különlegességeket, minta vagy rajz után készítsük.

Óbecse, Péter király-u. 52. Telefon 79.

Irodai nyakernök vagy nyakernökön

azonnali alkalmazást talál egy nagyobb iparvállalatnál Vel. Becskerekben. Szerbül tudók előnyben részesülnek

Uta a kiadóban.

Címzetes írásra és hasonló írásmunkákra keresünk női vagy férfi munkásokat. 350

Szelentzky Pál

műasztalos Vel. Becskerek,
Vojvode Bojovléa (Vörösmarty)
utca 21. Telefon 170.

Elvállal bármilyen kivitelű templom-, gyógyszertár-, portál-, étterem-, kávéház-, színház- és mozi-berendezéseket.

Készít rajz után bármennemű épület- és butorasztalosmunkát 368

Állandóan nagy raktár kész ablakok és ajtóknak.

A húsvéti ünnepek közeledtével ajánlunk:

Húsvéti dragée üvegtőzások 300-as, 600-as és 1000-es nagyságban. Húsvéti csokoládé- és liszttojásokat. Húsvéti kristály- és pirostőzásokat 140-es, Húsvéti hársnyakakat és nyulakat 140-es, azonkívül egyéb dragée, selyem, méz, málna, foureeket, fondantokat, desszerteket, nápolyi és csokoládé szeleteket stb. stb.

Ambrozia cukorkagyár
Veliki Becskerek 93

Különféle

malomberendezési gépek

(hengerszékek, kőjáratok, teljes koptató, sziták, felvonók) kaphatók

őzv. GUTTMANN JAKABNÉ és FIAI cégnél
Veliki Becskerek. 364

Hirdetések :: felvétetnek a
„TORONTAL”
kiadóhivatalában

Hirdetmény.

Rudolfsgnád községe 1921. évi február hó 24-ikén d. e. 10 órákor nyilvános árverésen eladja a tulajdonát képező 2 db 5 és fél éves magyar bikáját a jegyzői irodában betekinthező feltételek mellett.

Rudolfsgnád, 1921 febr. 11.

Előljáróság.

Hirdetmény.

8 éves sötétpel, fél angolvérti mén március hó 3-ikán d. e. 8 órákor Csöszteleken nyilvános árverésen el fog adatni.

Községelőljáróság.

SCHIFF ABRAHÁM

zsák-, ponyva- és zsinagnagykereskedő, zsák- és ponyvakölcsönző intézet, NÓVI SÁD — UJVIDEK, Putaki-utca 26. Telefon 408.

Jutszások, új és használt minden minőségben.

Szalmaszások vizontelárusítóknak. Új len- és kenderzsások.

Vízmentes ponyvák, új és használt, kocsis-, cséplőgép- és vagon-takaróhoz.

Ponyvaszövet.

Juta hessianok csomagoláshoz.

Kender- és lenfonalak, cérnák.

Kéve- és szőlőkötözők.

Malom- és kárp toshederek.

Lópekrécek és takarók.

Vízmentes munkásöltönyök és köpenyek.

Hálók és halászati cikkek.

Kötélárak minden minőségben.

Különféle papírszinegek.

Kérjen árajánlatot!

227

TÜZIFA

legjobb minőségben vagontelekben, vagy raktárról korlátlan mennyiségben, olcsóbb mint bárhol, ugyszintén

kétszermosott
prima kovácsszén

állandóan kapható

Kurländer Imre cégnél

Veliki Becskerek. — Telefon 35, 53 és 89

Einladung.

Die p. t. Aktionäre der „Ersten Torontálszécsányer Sparkassa als Aktiengesellschaft“ werden zu der am 6. März 1921, 10 Uhr vormittags, im eigenen Institutslokal abzuhaltenden

XXXII. ordentlichen Generalversammlung

hiemit höflichst eingeladen.

Im Falle die Generalversammlung nicht beschlussfähig wäre, wird dieselbe mit der Beibehaltung nachstehender Tagesordnung — ohne Rücksicht auf die Zahl der Anwesenden und auf das von denselben vertretene Aktienkapital — am 20. März 1921, 10 Uhr vormittags, im eigenen Institutslokal stattfinden.

Tagesordnung:

1. Wahl eines Präses ad hoc, eines Schriftführers und zweier Protokollsauthentikatoren. 2. Vorlage der 1920. Bilanz, des Direktions- und Aufsichtsratsberichts und Erteilung des Absolutariums. 3. Beschlussfassung über Verteilung des 1920. Reingewinnes. 4. Bestimmung des Wertes der Präsenzmarken der Tageskommisäre pro 1921.	5. Wahl eines Direktionsmitgliedes auf ein Jahr. 6. Wahl zweier Ersatzmitglieder des Aufsichtsrates auf zwei Jahre. 7. Modifikation des § 35 unserer Statuten. 8. Eventuelle Anträge. Torontálszécsány, am 23. Januar 1921.

Die Direktion.

§ 22. Die Generalversammlung wird aus jenen Aktionären gebildet, welche Eigentümer einer oder mehrerer Aktien sind, welche wenigstens 14 Tage vor der Generalversammlung in dem Aktienbuche der Gesellschaft eingetragen waren, und ihre Aktien samt Coupons mindestens 3 Tage vor der Generalversammlung bei der Anstalt deponiert haben.

Rechnungsabschluss der „Ersten Torontálszécsányer Sparkassa als Aktiengesellschaft“ für das Jahr 1920.

Aktiva	Bilanzkonto.				Passiva
Kassastand	17045	38	Aktienkapital	200000	—
Guthaben bei anderen Instituten	963660	90	Reservefond	212000	—
Wechseleskompte	609218	60	Wertpapierkursdifferenzfond	3000	—
Vorschuße	5995	82	Pensionsvergütungsfond	4000	—
Wertpapiere	115098	—	Torontálszécsányer Armenfond	130	—
Institutshaus	19652	—	Einlagen	1107876	41
Immobilien	181367	—	Depositen	376838	—
Realitäten	65967	93	Dividenden, unbehoben	2202	—
			Transitivzinsen	6438	—
			Gewinnvortrag vom Vorjahre	3614.77	—
			Reingewinn pro 1920	61906.45	22
	1978005	63		1978005	63

Soll.	Gewinn- und Verlust-Konto.				Haben.
Einlagezinsen	23673	16	Gewinnvortrag vom Vorjahre	3614	77
Einlagezinsensteuer	2367	32	Wechselzinsen und Provisionen	65404	10
Steuer und Umlagen	67032	15	Zinsen auf Kontokorrenteinlagen	9793	23
Regie	21099	85	Realitätenertragnis	3887	50
Miete	800	—	Institutshausertragnis	1040	—
Beamtengehalt und Teuerungsbeiträge	26330	—	Realitätengewinn	176660	—
Aufsichtsratsremuneration	800	—			
Präsenzmarken	1800	—			
Dubiosenabschreibung	575	90			
Wertpapierabschreibung, Kriegsanleihe	49500	—			
Inventarabschreibung	900	—			
Gewinnvortrag vom Vorjahre	3614.77	—			
Reingewinn pro 1920	61905.45	22			
	260399	60		260399	60

Torontálszécsány, am 31. Dezember 1920.

Buchhaltung: Anton Sabarich m. p.

Direktion:

Stefan Probst m. p., leit. Direktor. **Nikolaus Kindl m. p.** **Karl Probst m. p.** **Ernest Probst m. p.**
Stefan Probst jun. m. p. **Johann Jakob Feimer m. p.** **Peter Großl m. p.** **Johann Bauer m. p.**

Geprüft und richtig befunden. — Torontálszécsány, am 16. Februar 1921.

Der Aufsichtsrat:

Johann Skersil m. p., Präses. **Julius Szilber m. p.** **Josef Fuhl m. p.**

Geehrte Generalversammlung! Wir beehren uns, zu berichten, dass wir im Sinne des Handelsgesetzes die Haupt- und Nebenbücher, sowie die Spezialausweise und Werte unseres Institutes genau und streng überprüft und alles in vollkommener Ordnung und richtig befunden haben; demzufolge schliessen wir uns jenem Antrage der Direktion an, wonach der ausgewiesene Reingewinn von K 65521.22 folgenderweise verteilt werde: K 20000.—, d. i. K 20.— per Aktie behufs Einlösung des Coupons Nr. 12, K 1000.— den Pensionsvergütungsfond, K 14521.22 dem Wertpapierkursdifferenzfond und die bleibenden K 30.000.— als Vortrag auf neue Rechnung. Schliesslich bitten wir, sowohl der Direktion, wie auch uns, für das abgelaufene Geschäftsjahr 1920 das Absolutorium gelälligst erteilen zu wollen.

Torontálszécsány, am 16. Februar 1921.

DER AUFSICHTSRAT:

Johann Skersil m. p., Präses. **Julius Szilber m. p.** **Josef Fuhl m. p.**

Elsőrendű tűzifa

darabos faszén, kétszer mosott kovácszén, pécsi dara porzén, prima fehér darabos mész kapható azonnali szállításra nagyban és kicsinyben a legolcsóbb napi áron

Kemény Árpád és Társánál **Telefon: 187**

Elsőrendű nemesített gyümölcsfák

kaphatók: **Hoffmann Ignác**
ujszegedi faiskolájában
Levélcím: Hoffmann Ignác, Novi Szeged. 157

Kitűnő minőségű, száraz, villával rakott

faszenet

vagontelekben és kicsinyben
nál azonnali szállításra

GERGELY SAMU
tűzifa- és szénkereskedő, Veliki Becskerek, Vörösmartiova (Uri) u. 18. Tel. 309.

Hirdetmény

Felhívtnak mindazok, akik 1901-ben születtek, hogy nemzeti-ségre, vallásra és állampolgárságra való tekintet nélkül folyó évi február hó 24., 25. és 26-ikán délelőtt 8—12 óráig a városi főjegyzői hivatalban katonai ösztörszeirás végett jelentkezzenek. A jelentkezők magukkal hozni artoznak esetleges okmányaikát és adókönyveiket. Ha a jelentkezni tartozó beteg vagy a jelentkezés idején nem tartózkodik Becskereken úgy köteles a családfő vagy rokon helyette jelentkezni. Aki a felhívásnak eleget nem tesz, azt szigorúan megbüntetik.

Vel. Becskerek, 1921 febr. 21.
Városi katonai ügyosztály.

Kanak község előljáróság
165—921. szám.

Hirdetmény

Kanak község előljáróságánál eladó 1 drb 4 éves magyarfajta továbbtenyésztésre is alkalmas bika és 1 drb 3 éves kislejtezett tenyészkán. A mennyiben továbbtenyésztésre senki sem venné meg, úgy fenti előljáróság tolyó évi március 1-én a község-házánál d. e. 9 órakor nyilvános árverésen adja el.

Kanak, 1921 február 15.
Előljáróság

KÁVÉHÁZBAN, VENDÉGLŐBEN KÉRJÜK A TORONTÁLT

Aprított fát

(prima bükkhasáb fából aprítva) mindenkinél olcsóbban, nagyobb tételnél **ingyen házba szállít**

!

Kurländer Imre cég

Veliki Becskerek. Telefon 35, 53, 89.

Menetrendkivonat

az SHS. vasutak bányai vonalairól.
Érvényes november 1-től.

Veliki Becskerek—Csóka—Subotica

*1261	1900	i. V. Becskerek 6.	*1216	706
1964	450	6. Subotica	580	2800

* Közvetlen vonatok Subotica—Pancevo között.

Vel. Becskerek—Karlova—V. Kikinda

1361	1900	i. V. Becskerek 6.	706	1216
1709	2200	6. Vel. Kikinda	400	848

Vel. Becskerek—Csóka—Szöreg

1251		i. V. Becskerek 6.	1216	
2026		6. Szöreg		648

Veliki Becskerek—Pancevo

300	710	1240	i. V. Becskerek 6.	1221	1814	2107
701	1294	1648	6. Pancevo	890	1412	1780

* Közvetlen vonatok Subotica—Veliki Kikinda között.

Veliki Becskerek—Vrsac

890	1700	i. V. Becskerek 6.	741	1809
768	2121	6. Vrsac	800	1890

Veliki Becskerek—Zombolya (keskenyvágású)

1810		i. V. Becskerek 6.	640	
1738		6. Zombolya		248

Subotica—Szöreg

1519		i. Subotica	6.	1200
2028		6. Szöreg		648

Subotica—Csóka—Karlova—Vel. Kikinda

1003	2390	i. Subotica	6.	1960	458
1133	538	6. Vel. Kikinda		1425	2248

* Közvetlen vonatok Subotica—Pancevo között.

Zombolya—Stariseo (Öregfalu)

1800		i. Zombolya 6.	218	
1927		6. Öregfalu		046

Vrsac—Petrovoszello—Pancevo

880		i. Vrsac	6.	1781
1017		Petrovoszello		1524
1206		6. Pancevo		1400

Vrsac—Petrovoszello—Kovin

1825		i. Vrsac	6.	1281
1519		Petrovoszello		1025
1735		6. Kovin		890

Secsanj—Samos—Kovacsica—Pancevo

500		i. Secsanj	6.	1617
908		6. Pancevo		1287

Secanj—Samos—Alibunar

550		i. Secsanj	6.	1820
818		6. Alibunar		1640

Vrsac—Veliki Zsám

420	1440	i. Vrsac	6.	620	1647
522	1587	6. Veliki Zsám		532	1550

Zombolya—Vel. Kikinda—Szöreg

*1640	200	1760	i. Zombolya 6.	*109	1754	802
1841	348	2047	6. Vel. Kikinda		1712	
			6. Szöreg		2310	500

* Simplon-expressvonal.

Vrsac—Bela Crkva

1242	1745	i. Vrsac	6.	740	1624
1414	1912	6. Bela Crkva		600	1440

Jóforgalmu vendéglő

egész háztelekkel együtt szabdkézből örökáron eladó

Soda Mihály
vendéglős Debeltácson, Torontálmegye, Bánát. 388 Ugyanott lehet alkudni is.

Jobb családból való leány gyermekek mellé kerestetik.

Czikojló gyógyszerész

Eladó két kotárka

63 méter hosszú.

Érdeklődni lehet SVETOZAR LAKATUS-nál telefonszám 332 alatt.

Cséplési idényre ajánlunk:

Kiváló minőségű 9 viskositásu gépelejat

kilogrammonként 32—koro-naért, továbbá könnyű benzint, fovyottezsirt és cilinderelejat az élelmezési miniszterium által megállapított olcsó árban.

Ugyanott építkezésből visszamaradt épületek, deszka és lécz, valamint portlandcement olcsó aronkapható mig a készlet tart. az

Első Vel. Becskereki Szappan- és Gyertyagyárnál, Veliki Becskerek.
Telefon 170. 367

Eladó egy ház

a hozzátartozó mellék helyiségekkel, kerttel. Továbbá egy jóforgalmu és kiterjedt üzlet-körrel rendelkező modern

szikvizgyár 312
teljes felszereléssel, keosi lovakkal együtt.
Bővebbet Elvesova (Magyar) utca 32.

Egész Feléve Negyede Egy hős

Veliki

A meghalt lok visz lelke fö elevenel A né ugyan, császár földben illetve monark végett. sák Pot hajnali Igy s a néme hazaeng hült tet gedi, hó sék el. tudja a német miért o tatni a is mind és tulor nem leh dést, ar és állar sitásara sért er érdeket diciois De a érdekes a sors ilvenex Még tó lévő akár ó dekből, sárba t hajbóko trónusa jük. A es más ha még te mondju A es draperit rangok nepélye rei köz eltöltő radó ké léke. M mienk tunk. A es meg? szárné zollern Hat ig 4293 mós fe